



Een kleine prik kan grote gevolgen hebben

In je werk kun je in aanraking komen met gebeurtenissen waarbij niet-intacte huid of slijmvliezen (mond, neus, oren) worden blootgesteld aan mogelijk besmet bloed of besmette lichaamsstoffen.

Via deze prik-, bijt-, snij- en spataccidenten kunnen hepatitis B-virus (HBV), hepatitis C-virus (HCV) en Humaan Immunodeficiëntie Virus (HIV) worden overgedragen. Deze virus- en bacteriële ziekten kunnen ernstige ziektes veroorzaken.

Hygiëne en bescherming

Let altijd goed op dat jij en anderen niet direct met bloed en lichaamsvloeistoffen van anderen in aanraking komen. Zorg dat je voldoende beschermende middelen gebruikt. Weet welke stappen nodig zijn als er toch een risico is op besmetting (zie achterzijde).

Vaccinatie

Op dit moment is vaccinatie nog niet mogelijk bij Hepatitis C en bij HIV. Vaccinatie is wel mogelijk om hepatitis B te voorkomen. Het protocol Hepatitis B geeft informatie over vaccinatie en hoe vaccinatiegegevens moeten worden bijgehouden.

Voorbeelden van de meest voorkomende accidenten:

- Prikken aan gebruikte naalden tijdens het opruimen.
- Snijden aan met bloed verontreinigde voorwerpen, zoals glas en mes.
- Verlenen van eerste hulp bij verwondingen.
- Verzorging van wonden en nattende huidaandoeningen (eczeem, kloofjes, bloedneus tec.).
- Contact met menstruatiebloed.
- Opruimen van faeces, urine, maaginhoud etc.
- Spatten van met bloed verontreinigde lichaamsvloeistoffen (bijv. omspoelen van een po).
- Bijten, verwondingen door agressie.
- Spugen in het gezicht.
- Materialen (zoals speelgoed) van mond tot mond laten gaan.
- Het gebruik van elkaars tandenborstel of scheerapparaat.

Meldloket

Meld het incident in het Meldloket via intranet.

Risicotabel

	Hepatitis B	Hepatitis C	HIV
Bloedspatten op intacte huid	geen	geen	geen
Bloedspatten op niet-intacte huid	+	-	-
Intensief bloedcontact bij open wonden	++	+	+
Bloed op slijmvlies	++	+	+
Bijtincident met alleen speeksel van bijter	+	-	-
Bijtincident in gevecht met speeksel en bloed van bijter	++	+	+
Oppervlakkige huidverwonding zonder zichtbaar bloed	geen	geen	geen
Verwonding door insuline- en heparinenaald (subcutaan gebruikte injectienaald)	+	-	-
Verwonding door intramusculair gebruikte injectienaald zonder zichtbaar bloed	+	-	-
Verwonding door intramusculair gebruikte injectienaald met zichtbaar bloed	++	+	+
Verwonding door hechtanaald zonder zichtbaar bloed (intracutaan of subcutaan)	+	-	-
Verwonding door andere hechtanaald dan of hechtanaald met zichtbaar bloed	++	+	+
Verwonding door naald of lancet gebruikt voor vingerprik (bijvoorbeeld glucosebepaling)	++	+	+
Percutane verwonding, anders dan bovengenoemd, bijv, infuusnaald, operatiekamerinstrumenten	++	+	+

- = verwaarloosbaar risico, + = laag risico, ++ = hoog risico

Wie heeft een taak?

- Alle medewerkers en vrijwilligers
- Locatiemanagers

Status

Verplicht op grond van Kwaliteitswet en Arbowet

Documenteigenaar

Directeur HR (i.o.m. HZK West)

Voor het laatst aangepast

Maart 2014

Gerelateerde documenten

- Protocol Hygiëne en preventie infectieziekten
- Protocol Hepatitis B
- Protocol RI&E
- Arbo beleidsplan
- Via www.ggd.nl of www.rivm.nl

Meer informatie

Lichaamsstoffen die ook Hepatitis B en C en HIV kunnen bevatten:

- Hersenvocht
- Vocht bij buikspoeling
- Vocht tussen de longen
- Gewrichtsmeer
- Sperma
- Vaginaal vocht
- Vruchtwater

Vaccinatiegegevens

Volg voor het bijhouden van vaccinatiegegevens het Protocol Hepatitis B.

Meldloket

Aantal geregistreerde prikaccidenten Philadelphia:
2011: 55
2012: 88

Eerste hulp bij prikaccidenten via Prevent Care (zie achterzijde protocol).

Dit protocol uiterlijk in april 2014 weer evalueren.

Geëvalueerd op locatie:

Datum: _____

Door wie: _____

Opmerkingen zijn doorgestuurd naar documenteigenaar op datum:

Wat doe je bij een prik - bijt - snij - spataccident?



Top-8 tips om risico's te vermijden

1. Inspecteer regelmatig je handen. Bedek kloofjes en wondjes of verwijder met waterafstotende pleister.
2. Vermijd contact met lichaamsvocht door handschoenen, vingercondooms, beschermbril, mondkapjes etc. te dragen. Dit doe je o.a. bij wond- en menstruatieverzorging en zelfs bij tandenpoetsen.
3. Stop vuile verbanden en gazen in een goed afgesloten vuilniszak. Laat deze niet te lang buiten staan. Let op: handdoeken worden apart verzameld bij een infectie.
4. Leg een gereedgemaakte spuit in een bakje.
5. Plaats een gebruikte naald nooit terug in de beschermhoes en gooi het nooit in de vuilnisbak. Gebruik een naaldverwijderaar en naaldencontainer. Vul de container nooit meer dan 75%.
6. Laat geen gezamenlijk gebruik toe van tandenborstels, scheerapparaten etc.
7. Voorkom spatten bij het legen van een po.
8. Gebruik een thermometer nooit zonder steri-temp.

Stap 1

Voer direct de volgende acties uit:

Bij een wond:

- a) Druk de wond direct uit zodat een goede bloeding van de wond ontstaat.
- b) Spoel de wond vervolgens met fysiologisch zout of kraanwater uit.
- c) Desinfecteer hierna de wond met een huid-desinfectans.

Bij besmetting van de slijmvliezen:

Spoel direct en zo goed mogelijk met fysiologisch zout of kraanwater uit en gebruik hierbij een flink stromende kraan of, indien van toepassing, een oogdouche.

Bij besmetting van de mond:

Het spoelsel uitspugen en niet doorslikken.

Stap 2

Bel na stap 1 direct:

(036) 54 074 07 (24/7 bereikbaar)

dit is de Eerste Hulp Bij Prikaccidenten (EHBP)

Werkwijze EHBP van Prevent Care:

de verwonde krijgt een gespecialiseerde verpleegkundige of arts te spreken die het ongeval verder afhandelt.

Het doel is om in de 1e plaats de kans op besmetting met hepatitis B en C virus en met HIV als gevolg van het ongeval zo klein mogelijk te laten zijn.

Stap 3

Informeer je leidinggevende
Meld het accident in het Meldloket
Evalueer het accident, welke maatregelen/
verbeteringen zijn nodig?

- **Prik of snijaccident:** er komt bloed (of een andere lichaamsvloeistof*) van de ene persoon via een scherp voorwerp, bijv. een injectienaald of scalpel, in het lichaam van een ander.
- **Spataccident:** bloed dat op slijmvliezen (bv ogen) of niet-intacte huid terechtkomt.
- **Bijtaccident:** bloed komt op mond-slijmvlies of speeksel in een open wond.